

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarum reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Principium 14. Non affert Testis efficax testimonium, nisi firmum adjiciat
Juramentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

hinc ceteri debet probatio, ac si nullus Testis adhiberetur, excepta causâ matrimoniali, uti ex cap. Licet. 47. de Testib. colligitur.

Authoritas.

Definitum est ex cap. Ex literis. 24. de Testibus & alibi. Item ex le. de minore. 10. ff. de quaestionibus. Et le. 3. C. de Testibus; illâque approbant communiter doctores.

Ratio.

Quia, cum testimonium debeat omnem falsitatis suspitionem excludere, merito pro testimonio ferendo minus censentur Personæ illæ, quas primum est ob arctissimam consuetudine, sanguinisque conjunctionem, aut servilem timorem, ad testimonium pro Reo, sive verum, sive falsum sit, se ad inclinari.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Parentes & Liberos adversus se nec parentes ad testimonium admittendos esse, uti in le. Parentes. 6. C. de Testibus deciditur.

Deducitur 2. Nec Famulos & Ancillas, quos Reus de domo sua produxerit, pro legitimis Testibus agnoscendos esse, uti in le. Servi. 7. ff. de Testibus deciditur, idemque de Libertis etiam sentiendum, ex le. Libertorum. 12. C. de Testibus colligitur.

Deducitur 3. Multo minus pro seipso Reum in sua causa testari posse, uti in le. Nullus. 10. ff. de Test. dicitur.

PRINCIPIUM XIV.

Non affert Testis efficax testimonium, nisi firmum adijciat Juramentum.

Sensus.

Hoc est, nisi Testis, antequam ferat testimonium, jure iuraturus, sive interrogetur, sive non, quæ pro utraque parte noverit, nullâ falsitate admixta, ex nullo odio, vel amore, aut pretio, ut ex Glossa cap. Fraternalitatis. V. Juram. colligitur, non debet Testimonium illius legitimum haberi, nisi iuramentum à parte adversa remittatur, ut in cap. Tuis. de Test.

de Test. dicitur; aut certe Personæ testantes sint hujusmodi
quæ jurare non soleant, quales censentur Papa, & ut Andri
Gail apud P. Gobat accus. canon. c. 42. n. 102. & sequim
mania observari ait, etiam Nobiles & Illustres Personæ, qui
sub fide duntaxat sua per scripturam & sigillum deponere solent
lent: aut aliæ Personæ, quæ per privilegium habent, ut jurare
re non teneantur.

Authoritas.

Desumptum est ex textu expresso cap. Nuper. § 1. de Testi
stibus, ubi dicitur: Nullius testimonio, quantumcunque
ligiosus existat, nisi juratus deposuerit, in alterius præ
cium debet credi. Et l. Jurisjurandi. C. de Testibus.

Ratio.

Quia, cum in Judiciis & Tribunalibus vel maxime Jus
tia vigere debeat, meritò etiam magna valde certitudo
veritate probationum requiritur, utpote quæ sunt fundam
tum sententiæ in judicio ferendæ.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Eos, qui juramenti præstandi incap
ces sunt (quales censentur infames, amentes, aut pleno
tionis usu carentes) etiam Testimonii ferendi incapaces esse
feri debere, uti per se constat.

Deducitur 2. Eos, qui ad testimonium dicendum cogi
possunt, hoc ipso etiam ad juramentum cogi posse, nisi
Personæ exceptæ, de quibus supra dictum.

Deducitur 3. Juramentum hoc non posse præstari ab eo
qui per solum auditum aut famam aliquid novit, ut re
notat P. Gobat accus. canon. c. 42. n. 110. contra Man
dam. ib. c.

PRINCIPIUM XV.

Inefficax est probatio, quam facit unus
Testis assertio.

Sensus.

Hoc est, quando probatio aliqua per Testes faciend
tum licet adsit unus Testis omni exceptione major, tam
rùm tamen sufficit ad probationem plenam faciendam, qu
si aut